

DECIZIE

16 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul - Valeriu Doagă

Judecători - Iuliana Oprea, Dumitru Mardari

examinînd recursul declarat de reprezentantul lui Panfilii Marian, avocatul Isiumbeli Valeriu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de banca comercială "Moldindconbank" societate pe acțiuni împotriva societății cu răspundere limitată "Samotlor-Gaz" și Panfilii Marian cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2016

c o n s t a t ă:

La data de 17 aprilie 2013 BC „Moldindconbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Samotlor-Gaz” și Panfilii Marian cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 12.11.2014 s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Moldindconbank” SA, s-a încasat în mod solidar de la SRL „Samotlor-Gaz” și Panfilii Marian Ion în beneficiul BC „Moldindconbank” SA datoria bancară conform contractului de credit nr. 345/1 din 13.09.2006, acordului adițional nr. 1 din 12.09.2008 la contractul de credit nr. 345/1 din 13.09.2006 și contractului de fidejusiune din 29.05.2007, în sumă de 6080650,42 de lei și cheltuielile de judecată suportate în legătură cu achitarea taxei de stat în sumă de 50000 de lei, în total suma de 6130650,42 de lei.

La 23 martie 2015 reprezentantul lui Panfilii Marian, avocatul Isiumbeli Valeriu a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 12.11.2014 solicitînd repunerea în termen a apelului, scutirea integrală de la plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărîrii și emiterea unei hotărîri sub formă de încheiere de încetare a procesului.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26.03.2015 s-a respins cererea depusă de reprezentantul lui Panfilii Marian, avocatul Isiumbeli Valeriu cu privire la eliberarea hotărîrii motivate, prin redactarea integrală a acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2015 s-a respins cererea reprezentantului lui Panfilii Marian, avocatul Isiumbeli Valeriu cu privire la repunerea în termen a apelului, s-a restituit apelul declarat de reprezentantul lui Panfilii Marian, avocatul Isiumbeli Valeriu, s-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate, s-a explicat apelantului că restituirea cererii exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiși apelant, cu aceeași cerere de apel împotriva aceleași hotărîri cu același obiect și aceleași temeuri.

La 13 iulie 2015 reprezentantul lui Panfilii Marian, avocatul Isiumbeli Valeriu a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2015, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii, repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 octombrie 2015 s-a admis recursul declarat de către Isiumbeli Valeriu, reprezentantul lui Panfilii Marian. S-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2015 și s-a restituit pricina spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel, într-un alt complet de judecată

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2015 s-a repus în termen apelul declarat de Panfilii Marian, s-a ridicat de la examinare în ordine de apel pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC "Moldindconbank" SA împotriva SRL "Samotlor-Gaz" și Panfilii Marian cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și a cheltuielilor de judecată, s-a restituit pricina nominalizată în Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău pentru întocmirea hotărîrii integrale.

La 29 decembrie 2015 a fost expediată în adresa participanților la proces hotărîrea motivată a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 12.11.2014 (f.d. 131-133) recepționată de Panfilii Marian la 27.01.2016 (f.d. 136).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2016 s-a scutit parțial apelantul Panfilii Marian de la plata taxei de stat în mărime de 11750 lei la depunerea cererii de apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 12 noiembrie 2015. Nu s-a dat curs cererii de apel și s-a stabilit apelantului Panfilii Marian termen pînă la 02 martie 2016 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 7000 lei cu mențiunea că în cazul neachitării taxei de stat în termenul stabilit cererea de apel va fi restituită.

La data de 19 februarie 2016 reprezentantul lui Panfilii Marian, avocatul Isiumbeli Valeriu a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2016 solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii cu emiterea unei noi hotărîri de scutire integrală de la plata taxei de stat la declararea apelului și remiterea pricinii în instanța de apel pentru judecarea apelului.

În motivarea recursului a invocat că, soluția instanței de apel prin care a fost scutit parțial de la achitarea taxei de stat este neîntemeiată or, în suportul cererii de scutire integrală de la achitarea taxei de stat a prezent probe concludente.

Consideră că, este în imposibilitate să achite taxa de stat în sumă de 7000 de lei, fapt

care îi încalcă accesul liber la justiție consfințit de art. 6 CEDO.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de reprezentantul lui Panfilii Marian, avocatul Isiumbeli Valeriu urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul constată că, recursul a fost declarat în termen or, încheierea contestată a fost pronunțată la 10 februarie 2016, iar calea de atac a fost valorificată la 19 februarie 2016.

Materialele cauzei atestă că, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 12.11.2014 s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Moldindconbank” SA, s-a încasat în mod solidar de la SRL „Samotlor-Gaz” și Panfilii Marian Ion în beneficiul BC „Moldindconbank” SA datoria bancară conform contractului de credit nr. 345/1 din 13.09.2006, acordului adițional nr. 1 din 12.09.2008 la contractul de credit nr. 345/1 din 13.09.2006 și contractului de fidejusiune din 29.05.2007, în sumă de 6080650,42 de lei și cheltuielile de judecată suportate în legătură cu achitarea taxei de stat în sumă de 50000 de lei, în total suma de 6130650,42 de lei.

La 23 martie 2015 reprezentantul lui Panfilii Marian, avocatul Isiumbeli Valeriu a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 12.11.2014 solicitând repunerea în termen a apelului, scutirea integrală de la plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei hotărâri sub formă de încheiere de încetare a procesului (f.d. 52).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26.03.2015 s-a respins cererea depusă de reprezentantul lui Panfilii Marian, avocatul Isiumbeli Valeriu cu privire la eliberarea hotărârii motivate, prin redactarea integrală a acesteia (f.d. 72).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2015 s-a respins cererea reprezentantului lui Panfilii Marian, avocatul Isiumbeli Valeriu cu privire la repunerea în termen a apelului, s-a restituit apelul declarat de reprezentantul lui Panfilii Marian, avocatul Isiumbeli Valeriu, s-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate, s-a explicat apelantului că restituirea cererii exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași apelant, cu aceeași cerere de apel împotriva aceleași hotărâri cu același obiect și aceleași temeuri (f.d. 84).

La 13 iulie 2015 reprezentantul lui Panfilii Marian, Isiumbeli Valeriu a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2015, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 octombrie 2015 s-a admis recursul declarat de către Isiumbeli Valeriu, reprezentantul lui Panfilii Marian. S-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2015 și s-a restituit pricina spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel, într-un alt complet de judecată

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2015 s-a repus în termen apelul declarat de Panfilii Marian, s-a ridicat de la examinare în ordine de apel pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldindconbank” SA împotriva SRL „Samotlor-Gaz” și Panfilii Marian cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și a cheltuielilor de judecată, s-a restituit pricina nominalizată în Judecătoria Rîșcani mun.

Chișinău pentru întocmirea hotărârii integrale (f.d. 125).

La 29 decembrie 2015 a fost expediată în adresa participanților la proces hotărârea motivată a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 12.11.2014 (f.d. 131-133), recepționată de Panfilii Marian la 27.01.2016 (f.d. 136)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2016 s-a scutit parțial apelantul Panfilii Marian de la plata taxei de stat în mărime de 11750 lei la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 12 noiembrie 2015. Nu s-a dat curs cererii de apel și s-a stabilit apelantului Panfilii Marian termen până la 02 martie 2016 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 7000 lei cu mențiunea că în cazul neachitării taxei de stat în termenul stabilit cererea de apel va fi restituită (f.d. 147).

Verificînd legalitatea încheierii contestate în limitele recursului declarat și probelor prezentate în suportul cererii de scutire de la plata taxei de stat la declararea apelului, Colegiul constată că, actul de dispoziție judecătorească este legal și întemeiat.

În conformitate cu art. 3 alin.(1) lit. a) și lit. j) din Legea taxei de stat, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial taxa de stat se calculează în mărime de 3% din valoarea acțiunii. Pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești în cazul litigiilor cu caracter patrimonial taxa de stat se calculează în mărime de 75% din taxa calculată din suma contestată.

Potrivit art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art. 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Potrivit art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul relevă că, accesul liber la justiție este o parte componentă incipientă a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și presupune posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct și nemijlocit la o instanță de judecată, pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime. Este unanim acceptat ca dreptul de acces la justiție nu poate fi un drept absolut, ci unul care poate implica limitări, cît timp acestea sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.

Instanța de recurs menționează că, taxa de stat nu este un impediment al accesului liber la justiție, atît timp cît statul asigură aplicarea eficientă și uniformă a prevederilor normative referitoare la cuantumul taxei de stat, la scutirile de taxa de stat dispuse din oficiu ori la solicitarea persoanei interesate. Dreptul de acces la un tribunal consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, ceea ce determină instanța de judecată de a supune adresarea oricărei persoane în justiție cu o restricție pecuniară clară și concretă, evidențiind-o în conținutul încheierii de contestare a neajunsurilor la adresarea cu un instrument de atac, urmărind scopul de respectare a echilibrului între necesitatea asigurării bunei administrări în justiție și proporționalitatea unei astfel de restricții.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a accentuat în argumentarea soluției din cauza *Kreuz c. Polonia*, faptul că dreptul de acces la o instanță de judecată nu are un caracter absolut, fiind normal și dezirabil ca acesta să fie supus anumitor limitări, intrinseci forței de reglementare legislativă specifice oricărui stat de drept. Astfel, pot exista limitări de

natură procedurală, precum imperativul parcurgerii unei proceduri prealabile și chiar limitări de natură financiară, precum impunerea unor taxe judiciare. Importantă rămâne însă rezonabilitatea acestor limitări, ele trecând limitele convenționale atunci când restricționează accesul la justiție în asemenea mod încât aduc atingere însăși esenței dreptului consacrat în beneficiul tuturor justițiabililor. În acest sens, este respinsă teza ce echivalează dreptul de acces la justiție cu gratuitatea actului de justiție.

Analizînd cuantumul taxei de stat impus recurentului spre achitare de către instanța de apel, Colegiul conchide că, suma taxei de stat la depunerea apelului a fost calculată în mod corect, însă pentru a determina dacă restricția pecuniară este justificată, proporțională scopului asigurării unei bune administrări a justiției și nu aduce atingere dreptului persoanei la accesul liber la justiție se va purcede la examinarea cererii de scutire de la plata taxei de stat la declararea apelului în lumina probelor prezentate în acest sens.

Astfel, recurentul anexează în suportul scutirii de la plata taxa de stat în vederea valorificării apelului următoarele probe: certificatele nr. 230 din 03.03.2015 și nr. 205 din 09.02.2016 eliberate de primăria comunei Boșcana raionul Criuleni prin care se atestă faptul că Panfilii Marian locuiește permanent în satul Mardareuca raionul Criuleni în gospodăria soacrei sale Bejenar Vera și are la întreținere copii minori Panfilii Mihaela a.n. 21.11.2002 și Panfilii Marius a.n. 2013, extrasul din ordinul nr. 91-C din 30 septembrie 2013 ce confirmă acordarea lui Panfilii Marian a concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, începînd cu 30 septembrie 2013 pînă la 08 august 2016, carnetul de muncă eliberat pe numele lui Panfilii Marian ce conține ca ultimă mențiune demisia lui Panfilii Marian din funcția de maistru ocupată în cadrul SRL "TV-SAT" începînd cu data de 22.09.2015.

Instanța de recurs relevă faptul că, recurentul nu a prezentat probe incontestabile care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat supuse scutirii în sumă de 7000 de lei la depunerea cererii de apel sau care ar atesta situația materială dificilă or, o concluzie obiectivă a situației materiale precare, nu poate fi luată în lipsa informației de la Inspectoratul Fiscal de Stat ce demonstrează existența conturilor bancare la toate instituțiile financiare, informația de la oficiul Cadastral privind imobilele deținute, informația de la societatea pe acțiuni "Registru" privind mijloacele de transport pe care le are în proprietate, și alte probe ce demonstrează valoarea patrimoniului disponibil.

Colegiul consideră justă concluzia instanței de apel prin care a fost scutit parțial recurentul Panfilii Marian de la achitarea taxei de stat la declararea apelului reieșind din cumulul probelor prezentate în acest sens și suplimentar menționează că, acesta nu a prezentat informații ce ar viza situația financiară a soției sale deși pretinde că aceasta nu este angajată în cîmpul muncii și mai mult ca atît, contractarea unui avocat pentru acordarea asistenței juridice vine să infirme starea materială precară a sa în vederea admiterii integrale a cererii de scutire.

Din considerentele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de reprezentantul lui Panfilii Marian, avocatul Isiumbeli Valeriu și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de reprezentantul lui Panfilii Marian, avocatul Isiumbeli

Valeriu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de banca comercială ”Moldindconbank” societate pe acțiuni împotriva societății cu răspundere limitată ”Samotlor-Gaz” și Panfilii Marian cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari